

ЗМІЖГАЛУЗЕВА АСОЦІАЦІЯ З РОЗВИТКУ
СИСТЕМ ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ
УКРТЕПЛОКОМУНЕНЕРГО

03035, м. Київ,
Солом'янська площа, 2, оф. 803
тел.: 248-80-29, тел./факс.: 248-80-05
<http://mautke.com.ua>

№ 27 від 07.06. 2022 року

Голові Верховної Ради України
Стефанчуку Р.О.

Шановний Руслане Олексійовичу!

Міжгалузева асоціація з розвитку систем теплопостачання «Укртеплокомуненерго» (далі - Асоціація), до складу якої входять найбільші підприємства комунальної теплоенергетики усіх регіонів України, що виробляють, постачають та/або транспортують теплову енергію, засвідчує Вам свою повагу та повідомляє, що 01.06.2022 р. у Верховній Раді України зареєстровано Урядовий законопроект № 7427 «Про особливості регулювання відносин на ринку природного газу та у сфері теплопостачання протягом дії воєнного стану та подальшого відновлення».

Вважаємо за необхідне зазначити, що зареєстрований законопроект, в поданій редакції, не може бути розглянутим і прийнятим, навіть у першому читанні, через невідповідність його положень вже діючим Законам України, зокрема Антимонопольному законодавству України, і потребує внесення значних змін.

Враховуючи викладене, надаємо зауваження, напрацьовані Асоціацією до зазначеного законопроекту:

1. Згідно із статтею 1 проекту Закону України «Про особливості регулювання відносин на ринку природного газу та у сфері теплопостачання протягом дії воєнного стану та подальшого відновлення» (далі – проект Закону) запроваджується мораторій на підвищення цін (тарифів) на ринку природного газу та у сфері теплопостачання. Зокрема, частиною першою статті 1 проекту Закону, передбачено, що протягом дії воєнного стану в Україні та протягом шести місяців після місяця, в якому його буде припинено або скасовано, **забороняється підвищувати: тарифи на теплову енергію (її виробництво, транспортування та постачання) та послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води.**

При цьому статтею 3 проекту Закону визначено гарантії, що надаються суб'єктам господарювання, зокрема встановлено, що суб'єктам господарювання, що здійснюють виробництво та/або транспортування та/або постачання теплової енергії, надають послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води, щодо яких запроваджено мораторій згідно з частиною першою статті 1 цього Закону, компенсується різниця в тарифах.

енергії, надають послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води, щодо яких запроваджено мораторій згідно з частиною першою статті 1 цього Закону, компенсується різниця в тарифах.

Із запропонованої редакції вбачається, що мораторій і компенсація різниці в тарифах стосується усіх категорій споживачів теплової енергії, послуг з постачання теплової енергії та постачання гарячої води.

Натомість Закон України «Про заходи, спрямовані на врегулювання заборгованості теплопостачальних та теплогенеруючих організацій та підприємств централізованого водопостачання і водовідведення», до якого проєктом Закону також передбачаються зміни, визначає механізм компенсації різниці в тарифах лише в частині населення, установ і організацій, що фінансуються з державного та/або місцевих бюджетів.

З огляду на зазначене, норми законопроекту потребують доопрацювання в частині категорій споживачів (в частині запровадження мораторію на підвищення тарифів для відповідної категорії споживачів та здійснення компенсації різниці в тарифах).

2. Запроваджуючи мораторій на підвищення цін (тарифів) на ринку природного газу, частиною другою статті 1 проєкту Закону визначено, що протягом дії воєнного стану в Україні та протягом шести місяців після місяця, в якому його буде припинено або скасовано, ціна на природний газ для побутових споживачів не підлягає збільшенню від ціни, що застосовувалася у відносинах між постачальником та побутовими споживачами станом на 24 лютого 2022 року.

Таким чином, для побутових споживачів природного газу визначено рівень ціни на природний газ.

Однак, при запровадженні мораторію на підвищення цін (тарифів) у сфері теплопостачання, проєктом Закону **не визначено ціни природного газу для суб'єктів господарювання у сфері теплопостачання.**

Враховуючи зазначене, пропонуємо у проєкті Закону:

-передбачити покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальноосупільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу в частині виробників теплової енергії.

3. Частиною першою статті 3 проєкту Закону передбачається, що обсяги різниці в тарифах з урахуванням додаткових витрат, що підлягають компенсації згідно з цією частиною, методика визначення якої затверджується Кабінетом Міністрів України, *затверджуються щоквартально центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в сфері*

житлово – комунального господарства, за погодженням з Держаудитслужбою на підставі даних, що надаються суб'єктами господарювання, що здійснюють виробництво та/або транспортування та/або постачання теплової енергії, надають послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води.

По-перше, зазначений механізм суперечить положенням Закону України від 3 листопада 2016 року № 1730-VIII «Про заходи, спрямовані на врегулювання заборгованості теплопостачальних та теплогенеруючих організацій та підприємств централізованого водопостачання і водовідведення» (далі – Закон №1730), який передбачає, що підтвердження наявних обсягів заборгованості з різниці в тарифах здійснюється територіальними комісіями з питань узгодження заборгованості з різниці в тарифах, до складу яких включаються представники Державної аудиторської служби України та територіальних органів Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг;

По-друге, Мінрегіон відповідно до Положення про Міністерство розвитку громад та територій України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 квітня 2014 р. №197 (із змінами), не наділений повноваженнями щодо *затвердження* обсягів різниці в тарифах з урахуванням додаткових витрат, що підлягають компенсації;

З огляду на зазначене, частина перша статті 3 проекту Закону потребує суттєвого доопрацювання.

4. Змінами, що передбачені підпунктом 2 пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» проекту Закону до статті 5 Закону №1730, передбачено:

«Повне або часткове нездійснення платежів за договором про реструктуризацію заборгованості, укладеним відповідно до цього Закону, у розмірі, що дорівнює сумі *двомісячних платежів* за такими договором, є підставою для:

безоплатного переходу права власності на 100 відсотків статутного капіталу (майно, у тому числі єдиний майновий комплекс) теплопостачальної та(або) теплогенеруючої організації до постачальника природного газу;

настання строку оплати щодо усієї суми реструктуризованої та непогашеної заборгованості згідно з договором про реструктуризацію заборгованості і її дострокового стягнення;

нарахування на непогашену суму реструктуризованої заборгованості неустойки (штрафів, пені), процентів річних, інфляційних нарахувань згідно з умовами договорів про постачання (купівлю-продаж) природного газу, надання послуг з розподілу або транспортування природного газу.».

Запропоновані зміни стосовно зменшення суми з тримісячних платежів до двомісячних, передачі права власності та посилення засобів впливу категорично не підтримуються, враховуючи те що вони є необґрунтованими, популістськими, такими, що взагалі не можуть бути виконаними, особливо в період воєнного стану та направлені на погіршення положень вже діючих Законів України, зокрема №1730 від 03.11.2016 р. та «Про місцеве самоврядування в Україні» (ст.60) від 21.05.1997 р. №280 (із змінами).

5. Згідно із преамбулою проєкту Закону передбачено, що цей Закон визначає **особливості регулювання відносин на ринку природного газу та у сфері теплопостачання протягом дії воєнного стану та подальшого відновлення.**

Проте ні проєктом Закону, ні змінами до Закону №1730 згідно із проєктом Закону, **не визначено особливостей урегулювання заборгованості окремих суб'єктів ринку природного газу та у сфері теплопостачання, зокрема тих виробничі потужності (підрозділи) яких на день набрання чинності цим Законом розташовані на території, на якій органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, або зруйновані внаслідок проведення воєнних (бойових) дій.**

6. У п.1 ст.2 « Гарантії, що надаються суб'єктам господарювання» , після слів «а також зниження рівня розрахунків, що утворилися (утворяться)...» слова «з 1 лютого 2022 р.» замінити словами «з 1 червня 2021 р.».
7. Законопроєктом абсолютно проігнорована розробка нової моделі взаємовідносин між державною компанією, постачальником газу, та теплопостачальниками, яка з огляду, зокрема і на воєнний стан, має базуватись на паритетних засадах, виключаючи із взаємовідносин між постачальником природного газу та споживачем, і дискримінаційну складову стосовно ТКЕ. Це стосується, в першу чергу, величини відсотків штрафних та фінансових санкцій, які повинні бути спів мірними з відсотками санкцій, які можуть застосовувати ТКЕ до своїх споживачів.

Окрім зазначеного вище, вважаємо, що законопроєкт повинен також передбачати:

8. Надання щомісячних компенсацій з різниці в тарифах підприємствами комунальної теплоенергетики з метою забезпечення обіговими коштами;
9. Виключення норм про щоквартальні перевірки фінансовою аудиторською службою, адже достатньо проведення таких перевірок за результатами фінансового року;
10. Визначення механізму компенсації збитків підприємств комунальної теплоенергетики за надані послуги для інших споживачів (окрім населення та бюджетних установ) за умов встановлення мораторію на тарифи на послуги постачання теплової енергії та гарячої води для цієї категорії;
11. Зупинку стягнень заборгованостей з підприємств комунальної теплоенергетики в умовах воєнного стану та їх списання;
12. Заборону нарахування штрафних санкції на заборгованість за спожитий природний газ, яка виникли не з вини підприємств комунальної теплоенергетики;
13. Укладання договорів реструктуризації заборгованості за спожитий природний газ у попередні періоди з відтермінуванням терміну сплати за ними на 1 рік;
14. Списання заборгованостей, у тому числі за спожитий природний газ, підприємств комунальної теплоенергетики, які зруйновані внаслідок агресії російської федерації або перебувають на тимчасово окупованих територіях.

Враховуючи викладене, просимо Вашого, шановний Руслане Олексійовичу, сприяння у вирішенні питання внесення, до **першого читання**, пропонувань Асоціацією змін до законопроекту № 7427 «Про особливості регулювання відносин на ринку природного газу та у сфері теплопостачання протягом дії воєнного стану та подальшого відновлення».

З повагою,

Президент Міжгалузевої асоціації
«Укртеплокомуненерго»

А.А. Блащук